

Reglemente

Mål och anvisningar för
medborgardialog

Gäller fr.o.m. 2013-xx-xx

Innehållsförteckning

Inriktningsmål	1
Anvisningar	1
Berörda av medborgardialog	1
När medborgardialog är en lämplig metod.....	2
Hur medborgardialogen kan användas.....	2

Dokumenttyp Reglemente	Dokumentnamn Mål och anvisningar för medborgardialog	Antagen KF 2013-xx-xx, § xxx	Version 1.x
Dokumentägare Kommunstyrelseförvaltningen	Dokumentansvarig Utvecklingsledare	Reviderad KF 20xx-xx-xx, § xxx	Giltighet När?
Dokumentinformation Mål och anvisningar för medborgardialog		Publicerad på hemsidan 20xx-xx-xx	

Inriktningsmål

§ 1 Inriktningsmål för medborgardialog

Fler viktiga beslut föregås av dialog med medborgarna.

Medborgardialogen används mer i styrningen inför viktiga beslut för att ge kommunen kunskaper om medborgarnas syn och värderingar.

Medborgarna har större inflytande i beslutsprocessen.

Nöjd-inflytande-index i SCB:s medborgarundersökning ökar.

Anvisningar

§ 2 Förhållningssätt

Dessa anvisningar uttrycker kommunfullmäktiges ställningstagande och vilja om ett arbetssätt för medborgardialog. Medborgardialog är ett förhållningssätt och arbetsmetodik som kan användas som ett stöd i arbetet.

Anvisningarna innehåller inga begränsningar, förbud eller sanktioner om de inte följs. Det som är tvingande eller förbjudet regleras av lag och styrande dokument.

Medborgardialog är en del av politikens metoder men kan också vara ett verktyg för förvaltningarna.

Det är beslutsfattarna, i enlighet med reglemente och delegationsordning, som avgör om, när och hur medborgardialog ska användas. Det är också de som planerar och genomför utbildning och metodutveckling i medborgardialog.

Berörda av medborgardialog

§ 3 Medborgare och politik

Kommunen kan söka dialog med alla medborgare, boende i ett geografiskt område, särskilt intresserade eller en specifik målgrupp.

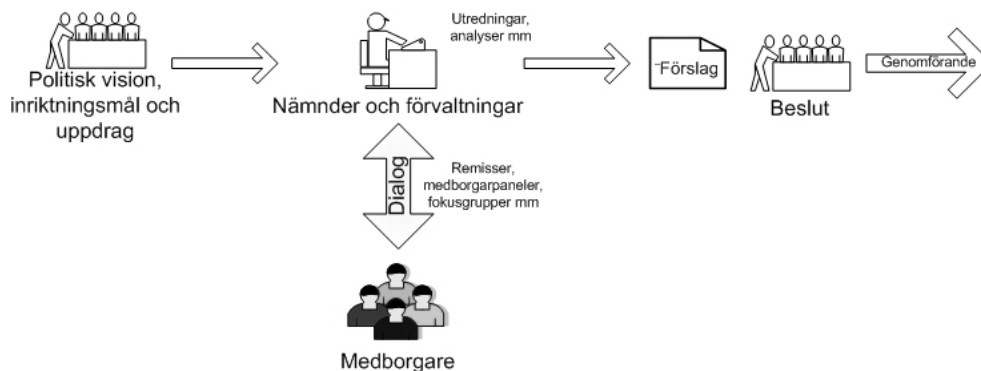
Utbildning, expertkunskap och lång erfarenhet är värdefull. Medborgardialogen syftar till att låta andras förväntningar och önskemål komma till tals. Såväl förvaltning som politiker kan få stöd av dialogen inför beslut.

När medborgardialog är en lämplig metod

§ 4 Situationsanpassning

Den politiska organisationen verkar utifrån det mandat den fått i allmänna val och arbetar för att uppnå kommunfullmäktiges vision, inriktningsmål, förväntade resultat och uppdrag. Att vara representativt vald står inte i motsättning till att systematiskt lyssna till medborgarnas åsikter i olika frågor. Under en mandatperiod kan omvärlden och förutsättningarna förändras om nya frågeställningar tillkommer. I sådana lägen kan det vara lämpligt att använda sig av medborgardialog. Andra situationer kan vara när ett politiskt organ bedömer att de står inför ett viktigt beslut eller behöver mer kunskap inför prioriteringar. Ytterligare en situation skulle kunna vara då en nämnd har två fullgoda förslag att ta ställning till och vill ge medbeslutande till medborgarna.

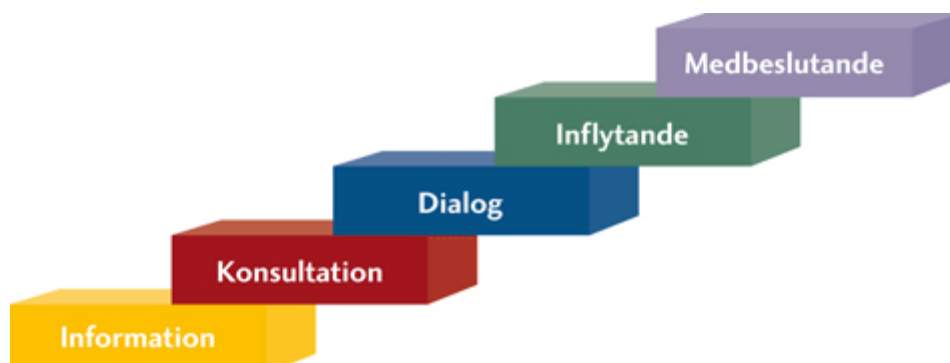
I beslutsprocessens första skede bör alltid frågan ställas: Ska medborgardialog användas? Och om svaret är ja, vilken form av medborgardialog lämpar sig bäst?

Hur medborgardialogen kan användas

§ 5 Inflytandeformer

Ordet medborgardialog är ett samlingsbegrepp för olika inflytandeformer. Det finns flera nivåer av medborgardialog. Detta kan symboliseras av en trappa. Ett högre steg på trappan är en högre form av medborgardialog men behöver för den skull, i en enskild fråga, inte vara bättre eller lämpligare. Beslutsfattaren avgör, utifrån den enskilda frågan, vilket steg som är lämpligt att ta.

För att kunna vara delaktig behöver man **information**. Information både om fakta, verksamhet och resultat. Information ges till enskilda eller till grupper. Kommunen använder sig av många vägar, t.ex. muntligt, hemsida, Facebook, trycksaker, pressinformation och annonser. Information kan också ges som radio- eller webbsända fullmäktigemöten. Att systematiskt överväga upprättande av kommunikationsplaner gör att informationsfrågan hålls vid liv.

Konsultation innebär att ge medborgarna möjlighet till att ta ställning till alternativ de föredrar och tycker är mest lämpligt att genomföra. Konsultation är t.ex. pappersenkäter, webb- eller e-postenkäter, remissförfarande till organisationer eller idéseminarier. Fokusgruppen är ett bra sätt för att ta reda på hur en grupp av medborgare eller brukare tycker.

Medborgarna ges möjlighet att möta andra för att föra **dialog** om olika frågor som rör samhällets utveckling. Utgångspunkten är att alla ska få föra fram sin åsikt och argumentera för sin syn på frågan och man behöver inte komma till konsensus. Dialog kan t.ex. göras med metoder som frågepanel på hemsidan, synpunkts- och klagomålshantering, medborgarbudget (experimentera med en budgetmodell på hemsidan och möjlighet att lämna synpunkter), diskussionsforum på hemsidan eller Facebook, trygghetsvandringar och stormöten. Ett annat sätt för dialog är då kommunen bjuder in allmänheten till kommunhuset för att möta politiker. Detta kan utökas till att erbjuda medborgare en diskussionsstund inför sammanträden.

Medborgarna ges möjlighet att delta under en längre tid och är med i en utvecklingsprocess från det vita pappret till färdigt förslag som underlag till politiska beslut. **Inflytande** kan t.ex. vara att ge möjlighet till att lämna medborgarförslag till kommunfullmäktige. Rådslag med medborgarna kan göras som en kombination av metoder, t.ex. områdesträffar och idéseminarier.

Medbeslutande är då en politisk församling ger medborgare alternativ att rösta på och i förväg utlovat att besluta i enlighet med det vinnande förslaget. Ett medbeslutande kan ha försiggåtts av andra steg på dialogtrappan.
